

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 50 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 60 Lei, până la 200 de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei.
Pe jumătate de an 25 „		
Pe un pătrar de an 12 1/2 „		
Un număr 1 Leu.		
Pentru străinătate pe un an 80 Lei.		

Nr. 4883 E/1923.

Cătră On. Preoțime din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Intervenind Ministerul Cultelor și Artelor și Ministerul de Finanțe cu privire la impunerile fiscale, la care sunt supuși slujitorii bisericii de Comisiunile instituite, Ministerul Cultelor ne trimite răspunsul obținut cu aceea, ca să dispunem, ca să fie făcut cunoscut celor interesați.

Drept aceea comunicăm On. Preoțimi adresa Nr. 449189/1923 a Ministerului de Finanțe cătră Ministerul Cultelor și Artelor:

„Domnule Ministru! Referindu-ne la adresa DV 51583/1923 avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că veniturile epitraflului, fiind considerate ca venituri profesionale, trebuiesc neapărat impuse cu cota de 12%, conform art. 48 din legea pentru unificarea contribuțiunilor directe și conform deciziei Comisiei centrale fiscale, instituită conform art. 84 din aceeași lege.

Asupra evaluărilor veniturilor sunt suverane Comisiunile de recensământ respective, cari în stabilirea impunerilor trebuie să țină seama și de declarația preotului.

Contribuabilii nemulțumiți de impunerile ce li-se fac, au deschisă calea apelului, Ministerul neputând în nici un caz să modifice din oficiu rolul și matricola. p. Ministru (ss) indescifrabil. Director General (ss) indescifrabil“.

Cuprinsul acestui răspuns ministerial se face cunoscut On. Preoțimi spre orientare.

Caransebeș în 11 Novembre 1923.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Cinci ani.

(18. Noemv. (1. Decemv. 1918.)

Rupți din trupul neamului și gemând mai bine de o mie de ani sub stăpânire străină, noi, Românii din Ardeal și Bănat, am dus o viață de adevărați martiri.

Câta umilire și înjosire n'a însemnat pentru neamul nostru starea de sclăvie, în care am fost ținuți veacuri dearându-l!

Și cu toate acestea poporul nostru nici când n'a părăsit credința, că „Dumnezeu caută cu mila spre umilința și poverile lui” și totdeauna a purtat în sufletul său nădejdea, că „cei puternici se vor risipi de pe scaune și se vor înclina în cugetul inimei lor”. Și iată, că după mîla de săptămâni ale patimilor, sosește și „ziua izbăvirii”, „ziua unirii”, pe care cu dor o așteptam și despre care știam, că are să vie.

Sufletul neamului nostru, oțelit în cuptorul robiei milenare, a biruit pe vecii vecilor în ziua de 18. Noembrie (1. Decembrie) 1918, când:

Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Bănat și Țara unghurească, adunată prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 18. Noembrie (1. Decembrie) 1918., decretază unirea acelor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România!

Ardealul și Bănatul s'au aruncat în brațele patriei mame!

Știm ce bucurie de nedescris a produs această hotărâre în toate sufletele românești, când și în cea mai micuță comună, în mod spontan, s'au arborat drapelele tricolore, considerându-se ca cea mai mare sărbătoare a neamului.

Ziua de 18. Noemv. (1. Decemv.) 1918 a trecut în domeniul istoriei naționale, căci în această zi neamul nostru s'a ridicat triumfător, dărâmând ultima rămășiță de graniță. Iar senti-

mentele, care au plămădit-o, zac și azi calde și întregi în adâncul inimilor noastre.

La aniversarea acestei zile mărețe nu este deci suficient să ne mărginim numai la cuvintele, cu care am putea arăta însemnătatea marelui act al Unirii, căci aceasta ar fi de prisos, — ci să ne inspirăm pentru o cugetare obștească superioară, care să ne aducă desăvârșirea unității noastre naționale.

Privind însă în jurul nostru, vedem, că deși am înviat ca neam, suntem încă slabi, ca Lazar, pe care l-a înviat Domnul. Zădarnic a trecut peste noi furtuna, căci încă n'am învățat, că suntem avizați la iubire, încredere și ajutor reciproc.

Când se va întroa armonia sufletească între cei de o limbă și de o lege? Aceasta este întrebarea, care trebuie să ne frământă inimile.

Evocarea unui trecut luminos.

În zilele cele bune să nu uităm, că am avut și zile rele, ear în cele rele să ne aducem aminté, că am avut și zile bune. Această povață pare că a străbătut sufletul celor ce și-au pus de gând să dea un nou puls de viață mănăstirilor noastre.

Astfel ne explicăm, că Institutul Biblic al Sf. Sinod a început o vie propagandă religioasă, publicând deja câteva broșuri folositoare, în tipografia mănăstirii Cernica de lângă București. Astfel ne explicăm și prodigioasa activitate, ce se desfășoară sub ochii noștri prin broșurile, ce se tipăresc la mănăstirea Neamțu.

Cât privește activitatea acestei din urmă, e destul să amintim, că la tipografia mănăstirii Neamțu s'au tipărit:

*Amintiri din marele război;
Rugăciuni și învățături creștine;
Urmarea lui Isus Hristos, și
Adventismul și combaterea lui.*

Ultima este a patrusprezecea broșură din cele tipărite în scurtă vreme până acum de curând în tipografia mănăstirii Neamțu, care a avut rol înălțător în cece privește păstrarea unității sufletului românesc.

Citind această broșură, rămasă în manuscris după răposatul N. Călugăreanu, fost paroh al parohiei Maxut, județul Botoșani, nu-mi pot opri emoția sufletească, ce m'a cuprins când am citit, că broșura se vinde în folosul familiei decedatului preot, compusă din soție și cinci copii.

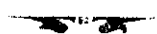
Faptul acesta emoționat evocă în sufletul meu amintirea unui moment înălțător și luminos de pe unele neperitoare pagini ale istoriei mănăstirii Neamțu. Momentul acesta datează din anul 1850. Marele arhipăstor Andrei Șaguna se plânge vrednicului și învățatului stareț Neonil, dela mănăstirea Neamțu, că în anii de revoluție 1848 și 1849 au ars în Ardeal 40 biserici ortodoxe, iar 315 s'au jăfuit și una s'a dărâmat până la pământ. A cerut deci cărți dela mănăstirea Neamțu, dela frații din Moldova pentru bisericile sărace, căci scria Șaguna starețului Neonil: „Cugetat-am la frații mei și ai turmei mele, pe cări i-a scutit Domnul de viforul, care ne-a cuprins pe noi, și îndată a izvorât în inima mea cea ruptă izvor de mângâiere, liniște, și iată că Domnul a auzit glasul rugăciunilor noastre“. Așa scrie Șaguna, după ce a primit dela starețul Neonil mai multe cărți pentru bisericile ortodoxe din Ardeal, jăfuite prin revoluție.

Ceice se ostenesc astăzi la mănăstirea Neamțu cu meșteșugul tiparului vor fi cunoscând și ei cele mai sus istorisite. Vor cugeta și ei la frații lor din Ardeal și din alte părți, ale țării scutite de viforul năpraznic al cumplutului război, care a concentrat în Moldova tot ce au avut mai scump, biserica și neamul românesc. Și acum, când cei dătători de grai bisericesc muncesc din răspuțeri și ne evocă pagini luminoase din istoria mănăstirilor noastre, datori sântem ca toții să dăm sprijinul cel mai efectiv muncii, care începe să justifice în mod elocvent existența și rolul mănăstirilor la noi.

Să ne procurăm cărțile ce se tipăresc acolo și să le citim cu luare aminte. Să nu facem ca ceice trece frunzărind cărțile, pentru a nu păți ca aceia călători, care fiind pururea în călătorie, fac cunoștințe, dar nu câștigă prieteni. Și nu numai aceasta. Preotul singur nu e destul să citească temeinic cărțile. Trebuie să le citească și *poporul*. Ei bine, preotul, este obligat a le răspândi în popor, ca și poporul, nu numai preotul, să știe că la Mănăstirea Neamțu a reinviat vechea activitate de cărturărie bisericească pentru folosul tuturor creștinilor ortodocși. Toți creștinii noștri trebuie să știe, că istorica mănăstire nu a uitat de trecutul său, ci lucrează și acum ca în trecut pentru unitatea sufletească a tuturor românilor. Evocarea glorioșului trecut, în tot cazul, numai spre însuflețire poate să ne fie.

12. X 1923.

Diaconul. Dr. Gh. Comșa.

Nr. 1593 E/1923.

Circular

**cătră toate Oficiile parohiale
din eparhia ortodoxă rom.
a Caransebeșului.**

Aproape toate actele, ce intră la Consistorul nostru eparhial în afaceri de carte funduară nu sânt instruate precum să recere, încât mai în fiecare caz concret trebuie să se ceară întregirea lor, ceea ce sporind lucrul, răpește timpul și face, ca să se întârzie rezolvarea cauzelor.

Dreptaceea ne vedem indemnati a da organelor noastre parohiale inviațiunile de mai jos spre strictă observare.

Cenzurarea din toate punctele de vedere a actelor referitoare la afaceri de vinzare, cumpărare sau schimbare de realități să poate face numai, dacă să înaintează în original, respective în copie autentică:

1. decusul comitetului și cel al sinodului parohial, stilizate precis;

2. estrasul cărții funduare, iară în cazuri mai puțin importante, lustrul dela cartea funduară, subscris de un bărbat de încredere;

3. un atestat estradat de antistia comunală sau un alt document de prețuire, clauzulat de Oficiul parohial, prin care să dovedește în mod demn de crezământ cât valorează și cât venit curat aduce la an realitatea, ce se intenționează a să vinde, cumpăra sau schimba;

4. declarațiunile de ștergere sau cel puțin informațiune detaliată în privința sarcinilor intabulate;

5. raportul Oficiului parohial, în care să se însire motivele adevărat, cari au indemnat comuna bisericească să decidă vinzarea, cumpărarea sau schimbarea realității.

Ce privește compunerea contractului se atrage luarea aminte, că între altele au a se observa și următoarele:

1. Contractul trebuie să conțină un punct, că pentru comuna bisericească, devine obligator numai după ce va fi aprobat din partea Consistorului eparhial.

2. Fiindcă în înțelesul statului organic în afaceri de avere comitetul parohial reprezintă în afară comuna bisericească, să recere, ca contractul să-l iscălească președintele și notarul comitetului parohial, apoi și doi martori, având a se prevedea cu sigilul oficial.

Așteptăm, ca în viitor Oficiile parohiale să se conformeze celor cuprinse în acest circular, căci în prima linie datorința lor este a griji, ca actele, ce se subștern Consistorului diecezan, să fie pe de o parte compuse în mod corespunzător, pe de altă parte ajustate cu aceluzele recerute.

Caransebeș în 14 Novembru 1923.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Tratatul comisiunii române-jugoslave dela Timișoara.

După cum am fost anunțat în numărul nostru trecut, Comisiunea română-jugoslavă pentru aranjarea chestiunilor bisericești și școlare ale Românilor din Jugoslavia și a celor sârbești în România s'a întrunit Luni în 6/19 Noemvrie a. c.

Tratatul a durat săptămâna întreagă.

Față de tratatul din anul trecut dela Belgrad, care au eșuat, cele de acum prezintă un succes oarecare, căci delegații asupra celor mai multe puncte au căzut de acord.

Deținem din sursă absolut autentică rezultatul acestor tratative și-l redăm întocmai, fără nici un comentariu din partea noastră. Ne rezervăm totuși dreptul ca la timp oportun, să revenim asupra acestei chestiuni.

Chestiunea școlară

s'a tratat mai întâi și s'a ajuns la următorul acord:

În ambele state vor putea funcționa și școlile particulare și confesionale primare cu programa oficială a respectivelor state.

Limba de predare în toate școlile primare va fi limba națională. Incepând din anul III se va preda limba statului în cel mult 3 ore pe săptămână.

Învățământul religiei în școlile statului se va preda de către învățătorii respectivi în cazul când ei vor fi de religia majorității elevilor. În caz contrar, la cererea majorității părinților elevilor, se va preda de preotul local, carele în acest caz va fi plătit de confesiunea respectivă.

Religiunea se va preda exclusiv numai în limba națională în școlile primare.

Învățătorii atât în România, cât și în Jugoslavia vor trebui să fie de religia și naționalitatea majorității elevilor din școala respectivă.

Pentru pregătirea învățătorilor se va îngriji statul, și anume: pe lângă școala normală din Timișoara se va înființa o secție sârbească, iar pe lângă cea sârbească din Vârșeț se va înființa o secție românească. Obiecte de învățământ afară de limba și literatura statului respectiv, precum și istoria și geografia patriei, în aceste secțiuni vor fi predate în limba națională a elevilor.

În secția sârbească dela Timișoara, precum și în cea românească dela Vârșeț, se vor primi exclusiv numai elevi de naționalitatea respectivă.

Fiecare stat se obligă a fixa pentru elevii din aceste secțiuni un număr egal de burse.

Amândouă statele se obligă, ca în comunele, în care vor fi 30 de copii în vârstă de școală, se înființeze câte o școală și un post de învățător.

Întreținerea școlilor și plata învățătorilor se va acoperi din bugetul statului.

În caz de necesitate și preotul poate ocupa postul de învățător.

Învățătorilor emigrați li-se dă posibilitate să se întoarcă la posturile avute.

Dacă aceștia însă nu vor fi în număr suficient pentru posturile vacante, fiecare parte contrahentă poate înființa la reședința Consistorului cursuri de specialitate, pentru calificarea puterilor didactice, cărora li-se asigură toate drepturile învățătorilor ordinari.

De oarece elevii din Sârbia, cari voiesc să între în școala normală, trebuie să aibe 4 clase secundare,

pe lângă liceul din Vârșeț se vor crea 4 clase paralele pentru elevii români, cari vor să intre în secția română dela școala normală din Vârșeț. Tot așa se vor crea 4 clase paralele la liceul din Timișoara pentru elevii sârbi din Banatul românesc, destinați să intre în secția sârbească a școlii normale din Timișoara. Elevii, cari nu vor avea locuri libere în școlile normale, vor putea continua aiurea cursul superior al liceului.

Chestia bisericească.

a) Pentru credincioșii ortodocși români din Banatul sârbesc se înființează un vicariat, în frunte cu un Arhiepiscop-vicar, cu reședința în Vârșeț pe lângă episcopul sârbesc de acolo, iar pentru credincioșii ortodocși sârbi din Banatul românesc se înființează un vicariat, în frunte tot cu un Arhiepiscop-vicar, cu reședința în Timișoara pe lângă episcopul Aradului.

Vicarii-arhiepiscopului în cele spirituale și dogmatice sunt supuși episcopului pe lângă care sunt împărțiți, iar în cele disciplinare sunt supuși sf. Sinod episcopesc al respectivei țări.

Atât biserica sârbească din Banatul românesc, cât și biserica română din Banatul sârbesc, se va organiza pe baza Statutului Șagunian.

Pe lângă vicar funcționează un Consistor eparhial, ales de Sinodul eparhial.

Vicarul-arhiepiscop se va alege de Sinodul eparhial. Alegerea se va examina din punct de vedere canonic de sf. Sinod al respectivei țări și se va aproba de Rege.

În caz de vacanță a scaunului vicarial, biserica sârbească dela noi se va conduce de vice-președintele consistorului, iar cea românească din Banatul sârbesc se va conduce în conformitate cu dispozițiile Statutului organic în vigoare.

Scaunul vicarial vacant trebuie întregit în cel mult 3 luni de zile.

Preoții se vor alege de către comunele bisericești. Alegerea va fi examinată de scaunul protopresbiteral și aprobată de Consistor. După aprobarea alegerii vicarul va raporta episcopului și va cere binecuvântarea pentru a săvârși hirotonirea. Episcopul nu va putea denega binecuvântarea pentru hirotonirea celui ales și confirmat de Consistor, decât numai din motive canonice.

Pentru pregătirea preoției, biserica românească din Jugoslavia însă va trimite clericii în seminarele din România, iar biserica sârbească din România în seminarele teologice în Jugoslavia, ambele state fiind obligate a întrebuiți toate mijloacele pentru realizarea acestui scop.

Cu considerare la lipsa de preoți se stabilește pentru ambele părți, că parohiile lor vacante să pot îndeplini cu administratori parohiali interimari de pe celălalt teritor. În acest scop se admit și astfel de preoți, cari și-au părăsit posturile lor de pe teritoriul din chestiune înainte de regularea definitivă a graniței.

Guvernul sârbesc permite la un delegat al statului român să poată face în Banatul sârbesc fără amânare organizarea bisericii române, anume: a Consistorului și a Sinodului eparhial. Delegatul va putea lua contact cu singuraticile comune bisericești în scopul alegerii membrilor pentru Sinodul eparhial și va convoca Sinodul pentru alegerea Consistorului eparhial. În această activitate a sa, delegatul statului român va fi sprijinit de autoritățile administrative sârbești.

Averile bisericești.

Toate edificiile bisericești și școlare, toate fundațiunile, instituțiunile și orice altă avere cu destinație

specială, care până la sfârșitul a. 1920 au fost în posesiunea și proprietatea comunelor bisericești, rămân cu posesiunea și proprietatea acestor comune bisericești, fără ca să se poată schimba destinațiunea originală a acestor averi.

Averea aparținătoare eparhiilor și mitropoliilor rămâne și pe mai departe în posesiunea și proprietatea persoanelor juridice, cari au avut și până acum dreptul de administrare sau de supraveghiere asupra acestor averi.

În privința averilor mănăstirești nu s'a căzut de acord, rămânând rezolvirea acestei chestiuni în competența celor 2 guverne.

S'a admis apoi posibilitatea despărțirii ierarhice pentru comunele, unde credincioșii sârbi și români formează o singură organizație bisericească și stau sub jurisdicțiunea aceleiași autorități bisericești. Despărțirea ierarhică și împărțirea averii bisericești se va cere în termen de un an dela înactivarea organizației bisericii naționale. În caz că părțile interesate nu se pot înțelege, cvota averii bisericești ce are să se împartă, se va stabili de către tribunalul competent, după principiul „*lex rei sitae*”.

După expirarea termenului de un an, orice împărțire de avere este exclusă.

* * *

Acordul între delegați era să fie perfect aproape asupra tuturor chestiunilor, când către sfârșitul tratativelor delegații jugoslavi au pus din nou în discuție chestia bisericească, și anume:

Delegația jugoslavă, în urma invitațiunii primite dela Belgrad, deși acceptase deja înființarea unui vicariat la Timișoara pentru Sârbi din România, a reclamat menținerea fostei episcopii a Timișorilor. În acelaș timp însă nu admitea înființarea unei episcopii și pentru Români din Jugoslavia.

Delegații români n'au admis această cerere a delegațiunii sârbești și astfel tratativele au fost întrerupte, pentru ca delegații să ceară noi instrucțiuni dela guvernele lor.

Ș T I R I

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru diecezan Iosif a plecat cu Simplonul de Luni dimineața la Eșelnița, iar Miercuri, fiind reclamat de importante chestiuni, cari privesc dieceza noastră, a plecat de aici la București.

Tot Miercuri, împreună cu P. S. Sa, a plecat la București și P. S. nostru Arhiepiscop Filaret, spre a lua parte la desbaterile senatului.

Sedințele Sf. Sinod. Dintre hotărârile mai însemnate ale Sf. Sinod, mai reținem următoarele:

S'a hotărât, ca o delegațiune aleasă de Sf. Sinod să meargă la sf. Munte, spre a studia chestiunea schiturilor și a monahilor din acel loc.

S'a admis reforma calendarului în sensul propunerilor conferenței panortodoxe dela Constantinopol, urmând, ca schimbarea să se introducă cu ziua de 1/14. Octomv. 1924.

S'a decis apoi, ca în a. 1925. să se sărbătorească împlinirea alor 1600 ani dela ținerea primului sinod ecu-

menic dela Nicea. Cu întocmirea programului sărbătorilor a fost însărcinat I. P. Sfințitul Nicolae al Ardealului.

Sf. Sinod a mai discutat chestiunea Institutului biblic.

DI. ministru A. Lăpădat a făcut un expozeu al chestiunilor bugetare ce privesc biserica ortodoxă.

Sf. Sinod s'a ajurnat apoi pe timp de două săptămâni.

Numire. Monitorul oficial publică că cassarul nostru diecezan Dr. Dimitrie Biju a fost numit în funcțiunea de primpretor la plasa Teregoava.

Adunarea generală a Comunității de avere s'a ținut Miercuri, în 16/29 Noemvrie a. c., în prezența a 82 reprezentanți.

La început, la desbaterea raportului general, ședința promitea a fi furtunoasă. Tactul președintelui I. Orzescu, care a condus desbaterile, a contribuit mult la calmarea spiritelor și astfel raportul general s'a primit. S'au luat însă în considerare și s'au primit, în legătură cu alte puncte dela ordinea zilei, și contrapropunerile reprezentanților: R. Boldea, I. Conciatu, Crăciunescu și Căreba.

Astfel s'a decis, ca o comisiune de 5 membri să censureze socoțile a. 1921 și 1922 și să facă raport proximei adunări generale. Tot această comisiune va avea să cerceteze și toate abaterile dela statute și dela hotărârile generale, stabilind răspunderile celor ce au nesocotit statutele și regulamentele în vigoare.

Tot această comisiune va cerceta și va raporta asupra cauzelor, de ce n'a fost convocată adunarea generală timp de 2 ani de zile și de ce nu s'au executat hotărârile adunării generale din 4. Ianuarie a. c. Va mai cerceta apoi chestiunea permiselor Comunității de avere, precum și alte chestiuni în legătură cu gestiunea din ultimii 2 ani.

S'a instituit apoi o comisiune de 3 membri, constituitoare din reprezentanții: T. Dragomir, S. Novacovici și N. Constantinovici, care să cerceteze titlul de drept al acelor reprezentanți, cărora li-se contestă calitatea de grăniceri.

S'a votat bugetul anului 1924, în care, veniturile sunt proiectate cu Lei 20.800,121—, iar cheltuelile cu Lei 19.279,118—, deci cu un excedent proiectat de Lei 1.521,003—.

În buget s'a prevăzut și suma de Lei 500.000 pentru încurajarea zidirilor de școale în comunele lipsite din graniță.

Convențiile privitoare la majorarea prețurilor, încheiate cu firmele, cari au în exploatare păduri dela Comunitatea de avere, s'au aprobat toate, afară de convenția încheiată cu societatea „Reșița”, în care chestiune comitetul a fost îndrumat la tratative noi, pentru asigurarea pădurii necesare comunei Lăpușnic.

S'a votat Lei 60.000— pentru internatul de pe lângă școala de comerț din Orșova și Lei 240.000— pentru internatul de pe lângă liceul din Bozovici.

Înființarea postului de director al exploatărilor nu s'a admis.

S'au votat apoi mai multe chestiuni de mai puțin interes: majorarea pensiunilor, urcarea taxelor pentru neimpădurii etc.

Am asistat dela început și până la sfârșit la desbaterile adunării generale. Dacă am avea vre-o dorință de exprimat, după cele văzute, — între cari și multe frumoase, ar fi numai una singură: ca vederile politice să nu primeze interesului și binelui obștesc. (Rap.)

Sf. Sinod al bisericii ortodoxe sârbești a adoptat în principiu reforma calendarului, precum și căsătoria preoților văduvi.

Intrarea în vigoare a acestor hotărâri rămâne subordonantă de adoptarea lor de către celelalte biserici ortodoxe slave.

Credincioșii nostri din Sirbova au jertfit în cursul celor trei ani din urmă suma considerabilă de peste 150.000 L., cumpărând clopote noi și împodobind lăcașul lor sfânt cu pictură.

Merită deci totă lauda și recunoștința pentru dragostea arătată și jertfa adusă în favorul credinței străbune.

Arhimandritul Nicolae al Ucrainei a fost ucis la Kiew de bandiți.

Eroare de tipar. În numărul nostru trecut, în tabloul împărțirii diecezei în cele 20 cercuri electorale pentru deputații congresuali mireni, s'a strecurat o regretabilă eroare de tipar. Și anume: cercul al XVI-lea nu este Mehadia, ci Prigor. Locul scrutiniului este comuna Prigor.

Datele statistice epitropești cu privire la averile noastre bisericesti, școlare și fundamentale sunt a se culege cu finea anului 1923 în modul uzitat și a se înainta oficiilor protopresbiterale din partea oficiilor parohiale cel mult până la 1 Februarie 1924.

Ziua de rugăciune universală pentru studenți. Cu mult timp înainte de război, s'a născut „Federația universală a asociațiilor creștine studentești”, care azi numără peste 300.000 membri răspândiți pe tot globul.

Așa a fost cu putință, că „Ajutorul universitar european”, întreprins de această federație, să se întindă la mai bine de 100.000 de studenți în suferință.

Mai mult decât oricând, „Federația” are azi nevoie de forță și de unitate. De aceea, ca și în alți ani, ea a celebrat „Ziua universală de rugăciune pentru studenți” Duminică, 18 Noemvrie, rugând, într'un glas și într'o simțire, pe Atotputernicul să-i sprijine opera și să-i binecuvinteze munca.

E greu de închipuit pornire mai înălțătoare decât aceasta unire într'un singur avânt de încredere și de iubire către Cel care singur poate da izbândă.

La mulțimea celor, cari în splendide domuri gotice sau în modeste capele, în bogate Universități, sau în ungherele tainice ale caselor lor s'au rugat pentru studenți, „Federația asociațiilor creștine studentești din România” s'a alăturat cu toată dragostea și pioșia, consacrand lui Dumnezeu, în acea Duminecă, iubirea și voința membrilor săi, cu care El să învâluiască și să atragă la El studențimea din lumea întreagă. (Universul).

„Gazeta Transilvaniei”, vechiul nostru ziar național a început iarăși să apară, deocamdată, de trei ori pe săptămână.

Salutăm cu bucurie reparația „Gazetei”, căci ea reprezintă o necesitate națională și-i urăm spor la muncă în ogorul adevăratei democrații naționale.

„**Graiul Românesc**”, organ al partidului național român din Jugoslavia, ne aduce acum o nouă pildă de intoleranță a vecinilor noștri:

„Comuna bisericească română din Satul-nou are pământuri de prima calitate în întindere de 187 jugăre, și două sesiuni parohiale de 69 de jugăre, care acum ultimul moment după însământare, au fost expropriate în ciuda legilor și ordinațiilor existente, cari asigură posesiunea liberă a unui complex de 518 jugăre pe seama aceloră, cari lucră pământurile.

Referentul agrar din Vârșeț zicea, că ar fi aceasta o măsură de represalie pentru exproprierile făcute de statul român față de averile bisericești sârbești din România. Noi știm, că în România nici o sesiune parohială nu a fost luată; iar dacă s'au luat astfel de averi totuși s'a respectat paragraful legii referitor la minimul inexpropriabil și pământul luat s'a împărțit și sârbilor din comunele respective. Noi știm însă, că pământul din chestiune luat dela biserica românească numai Româniilor nu-l vor căpăta, iar valoarea acestor pământuri trece peste 6 milioane de dinari”.

Desființarea licențelor de sare. Spre a da puțința unei mai bune desfaceri a sării, s'a hotărât, ca dela 1 Ianuar 1924 să se ridice monopolul de vânzare a sării. Se vor desființa și toate depozitele de sare din Ardeal Această hotărâre a Regiei Monopolului Statului se va supune zilele apropiate spre aprobare Consiliului de miniștri.

Protocolul, care stabilește prin bună înțelegere, granița dintre România și Regatul Sârb-Croat-Sloven a fost iscălit. Comunele a căror schimb a fost admis încă din vremea guvernului precedent, cu ocazia ultimelor negocieri, sunt: Beba-veche, Puzta-Keresztur, Comloșul-nic, Jimbolea, Checea, Cene, Ujvár, Öregfalu, Jamul-mare, Cioca, Jam și Lățunaș. România a mai obținut câștig de cauză la Varadia, insula Moldova și a cedat Regatului Sârb-Croat-Sloven două comune sârbești, Madoș și Pardany.

Comisiunea care este deja întrunită la Timișoara, va avea să ratifice acest protocol, și astfel, chestia graniței româno-sârbești, va fi definitiv rezolvată.

Banii ungurești se mai pot schimba. Cine mai are bani ungurești să și-i anunțe la perceptoriile mai apropiate, pentru că Banca Austro-ungară a făgăduit, că răscumpără toți banii ungurești.

Bibliografie.

„**Renașterea**”. revistă de cultură religioasă sub patronajul P. S. Episcop Vartolomeiu. Anul II, nr. 11 (Noemvrie 1923). Craiova. Abonament anual: 60 Lei.

„**Școala Bănățeană**”, organul „Asociației învățătorilor din Căraș-Severin”. Anul II, nr. 19-20 (1 și 15 Octomv). 1923. Caransebeș Abonament anual: 100 Lei.

„**Cosinzeana**”. Anul VI, nr. 21. (10. Noemv. 1923. Cluj. Prețul: 8 Lei.

„**Ramuri-Drum drept**”. Anul XVII. nr. 22 (15 Noemv. 1923). Craiova Prețul: 5 Lei.

Circular

cătră oficiile parohiale
din dieceza ort. rom.
a Caransebeșului.

Deoarece nici în urma repetițiilor noastre provocări n'au achitat toate comunele bisericești competențele diecezane restante, atragem din nou luarea aminte a On. Oficii parohiale, că dacă până în 1 Decembre „st. v. a. c. nu se vor plăti competențele diecezane inclusive anul 1923, se vor esmite comisari consistoriali în respectivele comune, cu mandat de a încasa pe orice cale competențele diecezane restante, rămânând ca spe-sele de călătorie și diurnele esmișilor să se încasseze dela conducătorii oficiilor parohiale și dela epitropii, din a căror intrelăsare nu s'au încassat, s'au nu s'au deportat la timp competențele diecezane.

Caransebeș în 15 Novembre 1923.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Onorată preoțime parohială!

Contribuțiunile publice după sesiunile parohiale au să se plătească în patru părți egale, și anume în prima zi a fiecărui cvartal, așadară la 1 Ianuarie, 1 Aprilie, 1 Iulie și 1 Octomvrie sânt scadente.

Unii dintre preoții noștri, cu toate că au fost provocați în mai multe rânduri să plătească regulat dările după pământul sesional, ce-l folosesc ca dotațiune, totuși nu-și împlinesc datoria, ci lasă să se adune restante mari, la a acăror achitare întâmpină apoi greutăți, încât nu odată au trebuit ani de zile până la deplina aplanare a încurcăturilor provenite din neplătirea punctuală a dărilor.

Deci pentru a pune capăt astorfel de stări anormale, pe lângă luarea de dispozițiuni disciplinare vom dispune, ca Cassa diecezană să detragă preoților restanțieri din întregirea de stat suma cu care datorează în dări și să o trimită primăriei comunale, iară ce privește pe preoții, cari nu beneficiază de întregire, întrucât nu-și plătesc darea la timp, li-se va esarenda o parte a sesiunei parohiale folosindu-se venitul curat pentru împăcarea contribuțiunilor publice restante.

Caransebeș în 15 Novembre 1923.

Episcopul diecezan:

Dr Iosif Tr. Badescu.

CASA Nr. 338

în centrul oraşului, constatatoare din 2 localuri pentru prăvălii, locuinţă mare şi dependenţele necesare, se vînde din mână liberă.

Informaţiuni mai detaliate la d-l
ALEXANDRU EMMER, măcelar.

A APĂRUT

în editura „**Librăriei diecezane**”
Caransebeş şi P. S U R U Bucureşti

PENTRU NEAM ŞI LEGE

patruzeci cuvântări de învăţătură împotriva adventiştilor şi baptiştilor

de diaconul Dr. Gheorghe Comşa, subdirector general în Ministerul Cultelor şi Artelor. Prefaţă de Prof. Dr. I. Mihălcescu. Cu aprobarea Consistorului superior bisericesc şi a Sf. Sinod şi cu binecuvântarea Î. P. Sf. Mitropolit al Ardealului. Preţul 35 Lei.

AVIZ!

Se aduce la cunoştinţă, că mi-am mutat cancelaria de avocat în Caransebeş din strada Traian Doda în strada Ardealului, casa Şuşoi

Dr. George Ianculovici avocat,

2-3

fost judecător de tribunal.

AVIZ!

Se aduce la cunoştinţă comunelor bisericeşti, preoţilor, şi protopopiatelor, că la **Librăria Diecezană Caransebeş**

AVIZ!

se află toate **tipăriturile** necesare pentru socoţile şi **agendele bisericeşti** în forma prescrisă de Ven. Consistoriu

Tipografia şi Librăria diecezană

Important pentru toţi Institutorii şi Invăţătorii

CHESTIUNI METODICE

VOLUMUL I

CUPRINZÂND:

Metodica Scris-Cititului şi a celorlalte materii ajutătoare

DE

STEFAN VELOVAN

profesor de pedagogie la şcoala normală de învăţători din Craiova

MARIN FLORESCU şi ILIE JIANU

institutori din Craiova, foşti institutori la şcoala primară de aplicaţie a şcolii normale de învăţători din Craiova.

De vânzare la toate librăriile sau la Editura „Scrisul Românesc”, Craiova.

Aducem la cunoștința Onoratului public cetitor, că

CALENDARUL ROMÂNULUI

pe anul 1924

anul al XXXVII-lea, a apărut și se află de vânzare la Librăria noastră Diecezană pentru prețul de 15 Lei. Calendarul Românilor este cel mai vechi și mai bine redactat calendar din părțile bănațene, care și de astădată apare cu un bogat material literar, șematismul diecezei noastre, târgurile din Bănat și Ardeal etc.

**TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA
DIECEZANĂ DIN CARANSEBEȘ**